

lykkedes det det ærede Medlem at faa til at slutte sig endog blot til den meget forbeholdne Flertalsindstilling, han gjorde, saa det forekommer mig, at være en noget ubegrundet Bebrejdelse, han nu retter imod os. Det forekommer mig virkelig, at naar vi have faaet dannet et fast Flertal om vore Indstillinger, have vi gjort vort. At de ærede Mindretal ere faldne i Sump og Stykker og ikke en Gang have kunnet følges ad inden for de Partivægge, de ellers tilhøre, idet de to ærede moderate Medlemmer og de to ærede Højremedlemmer staa hver for sig — det kunne vi virkelig ikke gøre for. At det netop over for den sølige Holdning, vi havde modt fra Ministerens Side, vilde have været bedre, om vi havde kunnet naa til en fælles Indstilling, end til det, vi nu have naaet, erkender jeg; og det have vi ogsaa gjort os særlige Anstrengelser for. Men det ærede Medlem vil dog ikke med Alvor sige, at det skulde være lettere at opnaa en fælles Indstilling, naar Ministeren stiller sig saa sølig, som han gør, end hvis det ombendte var Tilfældet. Det er klart, at man langt lettere kan give Afkald paa Særstandpunkter af mindre væsentlig Betydning, naar man ved, at man kan opnaa det væsentlige derved. Men naar man ved, og det maatte vi jo sige os selv over for den ærede Ministers Stilling, at vi endda ikke vilde naa videre end det, vi nu haabe at naa til, nemlig at Lovforslaget i alt Fald vedtages af Folketinget, er der saare liden Opfordring til at gøre det, som vi ellers altid have erklæret os villige til at gøre, nemlig at renoncere paa det uvæsentlige for at opnaa det væsentlige. Det ærede Medlem kan saa meget mindre være blind for dette, og derfor undrer det mig saa meget mere, at han har fremsat denne Udtalelse, som det Standpunkt, han i Fjor indtog, da vi indbragte det lille Lovforslag om det valgfri, borgerlige Høstestab, netop var det, at han sagde, at det kunde han maaste være gaaet med til, hvis det kunde gennemføres, hvis Ministeren havde stillet sig saaledes til det, at der her var en Vej at komme frem paa; men da Ministeren ikke gjorde det, vilde det ærede Medlem for sit Vedkommende, og jeg maa antage ogsaa for sit Partis Vedkommende, ikke slutte sig dertil. Han fandt da, at der ingen Grund var til at opgive sine Betænkninger, naar det dog ikke kunde føre til noget reelt Resultat. — Hermed har jeg ogsaa besvaret de Bemærkninger i samme Retning, der kom fra det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (M. Nielsen). Jeg vil kun tilføje, at naar det ærede Medlem talte om, at Arbejdet i Udvalget var gaaet for

hurtigt, og at det var en let Maade at give Lovet paa, vi her havde anvist, saa tror jeg, at det ærede Medlem noget savner Kompetence til at dømme derom. Det ærede Medlems Deltagelse i Arbejdet paa dette Lovforslag i og uden for Udvalget har ikke været af den Natur, at det giver ham Ret til at udtale sig paa den Maade, han her har gjort over for os.

Jeg skal nu gaa over til Sagens Realitet. Der er her een, men kun een, der rent og klart har tonet det Flag at være en reel Modstander af Sagen, som den foreliggende, nemlig det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkreds (Paulin). Den højt ærede Ministers Udtalelser forekomme mig noget dunkle paa dette Punkt, men jeg vil dog indtil videre gaa ud fra, at han ikke hører til dem, der ere principielle Modstandere af hele Sagen; jeg tror fremdeles at maatte holde mig til Ministerens Standpunkt fra i Fjor, at det kun er et Tidsspørgsmaal, og for saa vidt skal jeg oprette mine Bemærkninger derom, til jeg har svaret det ærede Medlem for Vejle Amts 6te Valgkreds. Han vilde overhovedet ikke have borgerligt Høstestab og begrundede dette ved Argumenter saa urimelig overdrevne, at der ingen Grund er til at komme videre ind paa dem. Det ærede Medlem brugte Udtalelser som disse, at det, vi her vilde, var at berøve Høstestabet dets guddommelige Oprindelse og reducere det til en borgerlig Forretning eller lign. Det har jo intetseds hjemme. Jeg tror, at jeg over for disse Betragtninger af det ærede Medlem kan nøjes med at henvise til, hvad vi i Betænkningen have oplyst om det borgerlige Høstestabs Historie, om, hvorledes det var Reglen i den kristne Kirkes Glanstid og hvorledes det er slaaet fast af Luther paa mange forskellige Steder. Det er Ting, som det ærede Medlem ikke har bestridt Rigtigheden af, og naar vi da have den kristne Kirkes første Mænd og ikke mindst Morten Luther paa vor Side i Spørgsmaalet om, hvorvidt borgerligt Høstestab er det rette, tror jeg, at vi kunne taale de Argumenter, det ærede Medlem fremsatte. Jeg skal ved Siden af disse Udtalelser af Kirkens Stormænd hvis Vidnesbyrd i saa Henseende jeg har paaberaabt mig, kun sige et Citat af Sjællands nuværende Biskop i hans Skrift fra 1881 om de kirkelige Frihedskrav. Han siger der om den kirkelige Vielse: „Det er aldeles uforsvarligt“ — jeg beder bemærket, at det er Kirkens øverste Mands Udtalelse, jeg her citerer om det Standpunkt, som det ærede Medlem her indtager — „det er aldeles uforsvarligt at sige eller mene, at Kristus har indrettet eller for-